

PRIOPĆENJE

Obvezni ste da prilikom dozvoljenih radnji, u svom proizvodu ili aplikaciji navedete izvor podataka.

GODINA X

SARAJEVO, 30.03.2023.

BROJ 2

POSLOVNE STATISTIKE

INDEKSI PROMETA TRGOVINE NA MALO U BIH, VELJAČA 2022.

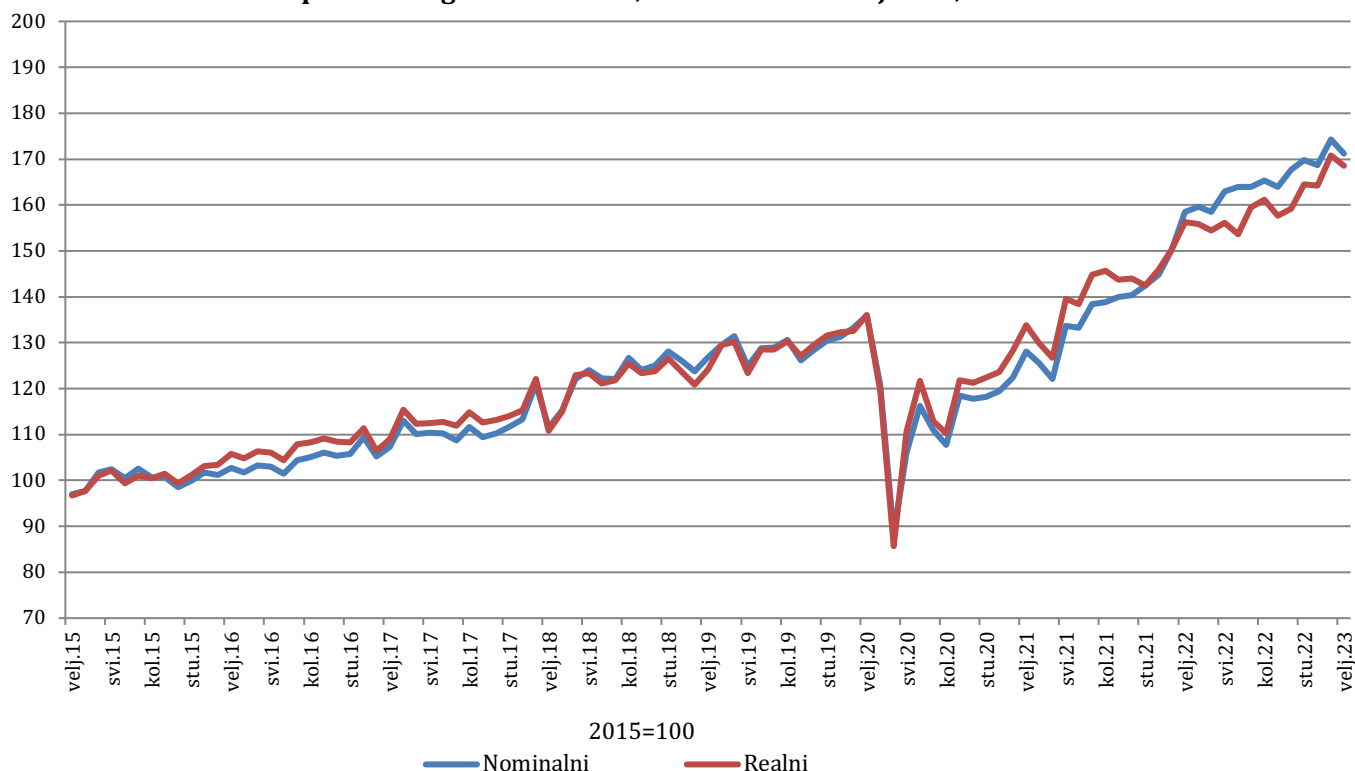
Ukupan desezonirani promet trgovine na malo u BiH u veljači 2023. godine, posmatran u tekućim cijenama zabilježio je pad prometa od 1,8% u odnosu na siječanj 2023. godine. Pad prometa zabilježen je u trgovini prehrambenim proizvodima (hranom, pićem i duhanskim proizvodima) u iznosu od 1,7%, dok je promet neprehrambenim proizvodima zabilježio pad u iznosu od 2,4%.

Posmatrano u stalnim cijenama, ukupan desezonirani promet trgovine na malo u BiH u veljači 2023. godine zabilježio je pad prometa od 1,3% u odnosu na siječanj 2023. godine. Pad prometa zabilježen je u trgovini prehrambenim proizvodima (hranom, pićem i duhanskim proizvodima) od 2,1% dok je promet neprehrambenim proizvodima zabilježio pad u iznosu od 1,3%.

Ukupni indeks prometa trgovine na malo u BiH u veljači 2023. godine ostvario je nominalni rast od 71,2%, dok je realni rast iznosio 68,6% u odnosu na baznu (2015) godinu.

Dati podaci su desezonirani.

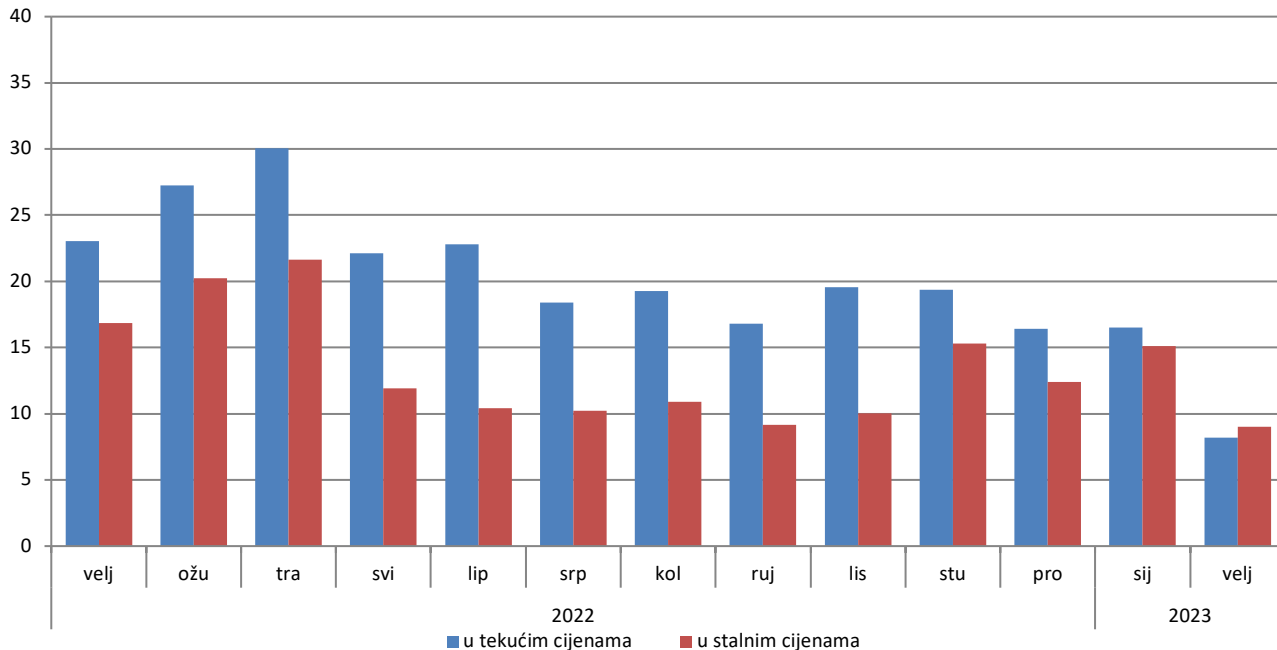
Indeksi prometa trgovine na malo, desezonirana serija BiH, 2015=100

Ukupan promet trgovine na malo u BiH, posmatran u tekućim cijenama, u veljači 2023. godine ostvario je rast od 8,2% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Promet prehrambenim proizvodima (hranom, pićem i duhanskim proizvodima) ostvario je rast od 14,3%, dok je promet neprehrambenim proizvodima ostvario rast od 10,5% u odnosu na veljaču 2022.

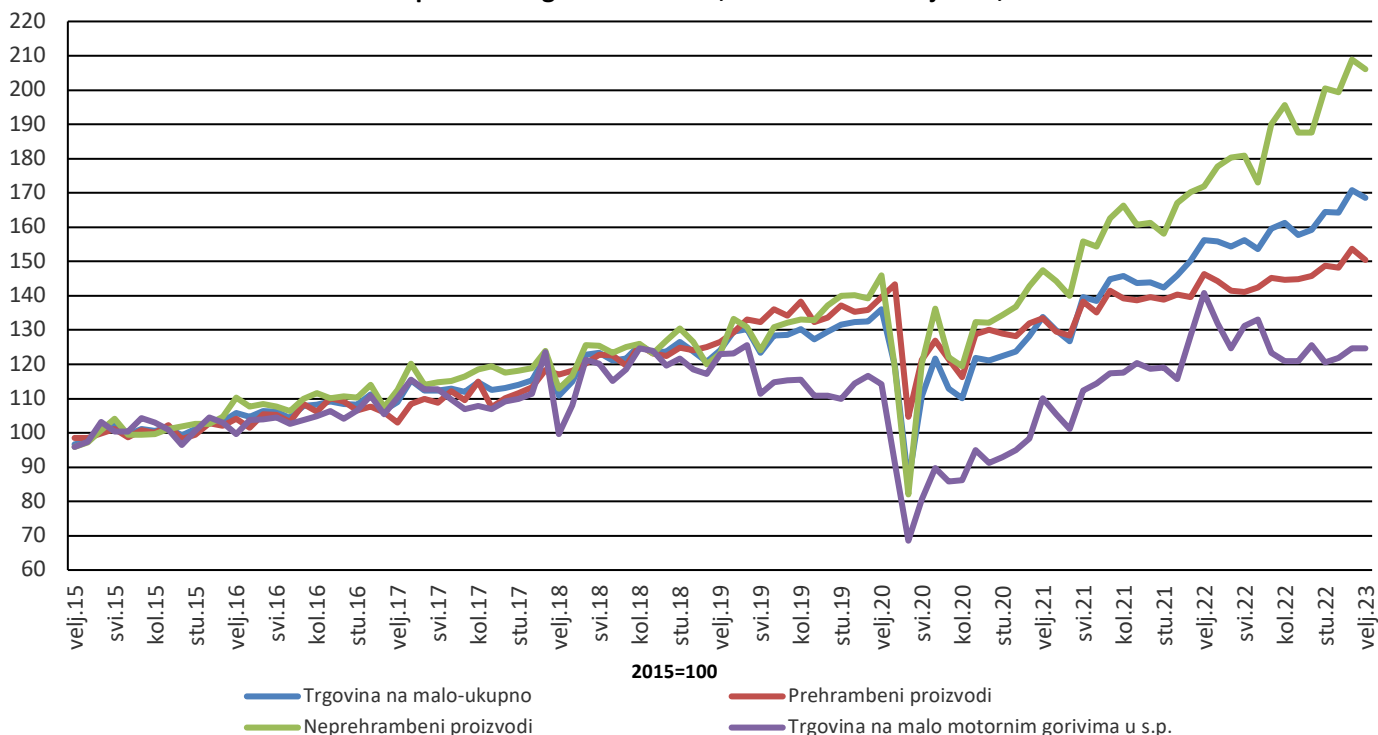
Posmatrano u stalnim cijenama, ukupan promet trgovine na malo ostvario je rast od 9,0% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Promet prehrambenim proizvodima ostvario je rast od 2,9%, dok je promet neprehrambenim proizvodima ostvario rast od 21,8% u odnosu na veljaču 2022. godine. Navedeni podaci su kalendarski prilagođeni.

Godišnje stope promjene trgovine na malo, kalendarski prilagođena serija BiH

U odnosu na bazu (2015) godinu, realni indeks prometa prehrambenih proizvoda u veljači 2023. godine ostvario je rast od 50,4%, dok je promet neprehrambenim proizvodima ostvario rast od 106,1%. Promet od trgovine na malo motornim gorivima ostvario je rast od 24,6%. Dati podaci su desezonirani.

Realni indeksi prometa trgovine na malo, desezonirana serija BiH, 2015=100

Tablica 1: Mjesečne stope promjene izračunate iz realnih indeksa prometa trgovine na malo

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	VII 2022 VI 2022	VIII 2022 VII 2022	IX 2022 VIII 2022	X 2022 IX 2022	XI 2022 X 2022	XII 2022 XI 2022	I 2023 XII 2022	II 2023 I 2023
47	UKUPNO TRGOVINA NA MALO	3,8	1,1	-2,1	0,9	3,3	-0,2	4,0	-1,3
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.	-7,3	-2,1	0,0	4,0	-4,1	1,1	2,3	0,0
47 bez 47.3	Trgovina na malo, osim trgovine motornim gorivima u s.p.	6,9	1,8	-2,6	0,2	5,2	-0,5	4,4	-1,6
47.11, 47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	2,0	-0,4	0,2	0,6	2,0	-0,4	3,7	-2,1
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.	2,6	-0,5	0,3	0,6	2,2	-0,3	3,8	-2,2
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.	-4,7	0,9	-0,9	1,3	-0,3	-1,6	3,5	-1,7
47.19, 47.4 do 47.9	Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima	9,7	3,0	-4,1	0,0	6,9	-0,5	4,8	-1,3
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.	9,3	1,3	-3,2	-1,6	5,6	-3,2	-0,1	-2,9
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.	2,5	2,5	-4,2	15,8	-18,6	2,1	10,2	2,8
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za kućanstvo u s.p.	-1,7	1,9	-2,3	2,6	3,5	-0,4	3,9	-7,4
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.	5,0	11,5	-14,1	5,3	10,5	-9,1	8,0	0,4
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.	13,9	3,2	-4,3	-0,8	8,7	0,9	5,8	0,5
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	-0,5	9,7	-4,3	-1,2	8,2	-17,5	20,4	-7,9
47.51, 47.71, 47.72	Trgovina na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože u s.p.	12,7	5,1	-0,1	-2,4	11,1	2,6	2,8	3,8
47.54, 47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za kućanstvo u s.p.	-5,5	3,5	-0,3	1,9	14,2	-12,0	6,5	1,9
47.73, 47.74, 47.75	Ljekarne, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima u s.p.	0,1	1,2	0,4	1,9	-2,5	1,8	3,6	1,7
47.61, 47.62, 47.63	Trgovina na malo knjigama, tiskom, muzičkim i videozapisima u s.p.	1,5	23,7	-27,1	9,9	1,3	-7,4	6,9	-0,8
47.64, 47.65	Trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama u s.p.	7,0	22,9	-13,7	-9,3	8,8	2,0	6,4	-14,7

*desezonirani podaci

*podaci za prethodno razdoblje su revidirani

Tablica 2: Godišnje stope promjene izračunate iz realnih indeksa prometa trgovine na malo

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	VIII 2022	IX 2022	X 2022	XI 2022	XII 2022	I 2023	II 2023	I-II 2023
		VIII 2021	IX 2021	X 2021	XI 2021	XII 2021	I 2022	II 2022	I-II 2022
47	UKUPNO TRGOVINA NA MALO	10,9	9,2	10,0	15,3	12,4	15,1	9,0	12,1
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.	2,8	0,4	5,8	1,2	5,2	-2,9	-11,5	-7,3
47 bez 47.3	Trgovina na malo, osim trgovine motornim gorivima u s.p.	13,1	11,6	11,2	19,2	14,0	19,7	14,7	17,2
47.11, 47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	3,9	4,4	4,4	7,2	5,6	10,3	2,9	6,6
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.	4,6	5,4	5,1	8,5	6,8	11,6	4,0	7,8
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.	-3,7	-6,0	-2,8	-6,6	-7,6	-4,0	-9,2	-6,6
47.19, 47.4 do 47.9	Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima	18,3	15,7	15,2	26,4	19,3	25,2	21,8	23,5
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.	5,3	4,7	1,0	7,4	4,4	0,5	-6,8	-3,1
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.	19,3	16,6	41,4	5,7	4,6	30,9	47,5	38,6
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za kućanstvo u s.p.	-2,5	-5,8	1,5	5,0	1,4	6,0	-8,4	-1,7
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.	23,7	-0,7	13,0	18,8	-0,7	7,5	15,0	10,9
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.	30,6	30,1	26,0	43,8	33,4	38,4	40,3	39,3
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	-3,3	-9,7	-12,8	-6,9	-23,8	0,2	-9,8	-5,1
47.51, 47.71, 47.72	Trgovina na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože u s.p.	47,4	51,7	34,5	61,9	52,8	53,9	58,6	56,1
47.54, 47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za kućanstvo u s.p.	-3,1	3,4	6,0	11,3	3,5	7,8	9,5	8,6
47.73, 47.74, 47.75	Ljekarne, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima u s.p.	4,1	4,4	11,2	5,0	3,2	4,3	12,9	8,3
47.61, 47.62, 47.63	Trgovina na malo knjigama, tiskom, muzičkim i videozapisima u s.p.	34,6	-31,0	3,2	-2,9	-13,8	5,5	0,0	2,6
47.64, 47.65	Trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama u s.p.	18,9	19,5	16,4	26,6	4,0	7,9	19,5	12,9

* kalendarski prilagođeni podaci

*podaci za prethodno razdoblje su revidirani

Tablica 3: Mjesečna serija realnih indeksa prometa trgovine na malo, 2015=100

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	VII 2022	VIII 2022	IX 2022	X 2022	XI 2022	XII 2022	I 2023	II 2023
47	UKUPNO TRGOVINA NA MALO	159,5	161,2	157,7	159,2	164,5	164,2	170,8	168,6
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.	123,4	120,9	120,8	125,7	120,5	121,9	124,7	124,6
47 bez 47.3	Trgovina na malo, osim trgovine motornim gorivima u s.p.	171,5	174,6	170,0	170,4	179,2	178,3	186,2	183,2
47.11, 47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	145,2	144,6	144,9	145,8	148,8	148,1	153,7	150,4
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.	154,2	153,4	153,9	154,8	158,2	157,7	163,7	160,1
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.	86,4	87,1	86,3	87,4	87,2	85,7	88,8	87,2
47.19, 47.4 do 47.9	Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima	189,9	195,6	187,6	187,5	200,4	199,4	208,9	206,1
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.	110,7	112,2	108,6	106,9	112,9	109,3	109,2	106,1
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.	220,9	226,5	217,1	251,5	204,7	209,0	230,4	236,8
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za kućanstvo u s.p.	127,9	130,4	127,3	130,7	135,3	134,7	140,0	129,6
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.	255,5	284,8	244,6	257,5	284,7	258,7	279,3	280,4
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.	281,2	290,2	277,7	275,4	299,3	302,1	319,7	321,4
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	247,1	271,2	259,4	256,4	277,5	228,9	275,5	253,6
47.51, 47.71, 47.72	Trgovina na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože u s.p.	454,4	477,5	476,9	465,3	516,9	530,1	545,1	565,7
47.54, 47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za kućanstvo u s.p.	140,0	144,9	144,5	147,2	168,0	147,8	157,4	160,3
47.73, 47.74, 47.75	Ljekarne, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima u s.p.	153,1	155,0	155,6	158,7	154,7	157,5	163,1	165,9
47.61, 47.62, 47.63	Trgovina na malo knjigama, tiskom, muzičkim i videozapisima u s.p.	129,1	159,7	116,4	128,0	129,7	120,1	128,5	127,4
47.64, 47.65	Trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama u s.p.	370,9	456,0	393,5	356,9	388,5	396,4	421,7	359,7

* *desezonirani podaci*

**podaci za prethodno razdoblje su revidirani*

Tablica 4: Realni pokazatelji prometa trgovine na malo, izvorna (neprilagođena) serija

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	Stope promjene				Indeksi prometa 2015 = 101			
		II 2023 I 2023	II 2023 II 2023	II 2023 ø2022	I-II 2023 I-II 2022	XI 2022	XII 2022	I 2023	II 2023
47	UKUPNO TRGOVINA NA MALO	-6,4	9,0	-10,1	11,7	155,8	174,3	151,2	141,5
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.	-4,9	-11,5	-21,3	-7,3	117,1	118,8	104,3	99,2
47 bez 47.3	Trgovina na malo, osim trgovine motornim gorivima u s.p.	-6,7	14,7	-7,3	16,7	168,6	192,8	166,8	155,7
47.11, 47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	-6,7	2,9	-10,9	6,6	139,3	166,4	137,7	128,5
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.	-7,0	4,0	-10,2	7,8	148,3	177,7	147,3	136,9
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.	-2,6	-9,2	-18,8	-6,6	80,7	92,6	75,2	73,3
47.19, 47.4 do 47.9	Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima	-6,7	21,8	-5,3	22,6	189,1	211,2	187,1	174,6
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.	-8,5	-6,8	-25,4	-3,1	107,8	121,6	89,0	81,5
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.	-3,2	47,5	6,4	38,6	204,7	256,2	226,0	218,9
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za kućanstvo u s.p.	-1,9	-8,4	-30,4	-1,7	130,5	130,8	93,1	91,3
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.	-11,2	15,0	-8,3	10,9	263,8	272,7	270,3	239,9
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.	-7,1	40,3	7,6	37,7	279,1	321,0	309,6	287,6
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	1,5	-9,8	1,5	-5,1	303,9	251,9	258,1	262,1
47.51, 47.71, 47.72	Trgovina na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože u s.p.	-9,7	58,6	11,6	56,1	504,1	581,5	557,1	503,1
47.54, 47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za kućanstvo u s.p.	-4,3	9,5	-19,6	8,6	165,6	167,5	124,1	118,8
47.73, 47.74, 47.75	Ljekarne, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima u s.p.	-6,0	12,9	2,2	8,3	144,6	169,2	167,4	157,3
47.61, 47.62, 47.63	Trgovina na malo knjigama, tiskom, muzičkim i videozapisima u s.p.	5,8	0,0	-23,1	2,6	122,0	131,9	97,9	103,5
47.64, 47.65	Trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama u s.p.	-14,7	19,5	-3,6	12,9	388,5	396,4	421,7	359,7

*podaci za prethodno razdoblje su revidirani

Tablica 5: Nominalni pokazatelji prometa trgovine na malo, izvorna (neprilagođena) serija

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	Stope promjene				Indeksi prometa 2015 = 101			
		XII 2022 XI 2022	XII 2022 XII 2021	XII 2022 ø2021	I-XII 2022 I-XII 2021	IX 2022	X 2022	XI 2022	XII 2022
47	UKUPNO TRGOVINA NA MALO	-5,3	8,2	-13,8	12,3	161,5	176,7	148,0	140,1
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.	-5,4	-3,2	-22,5	3,1	162,1	158,9	138,6	131,2
47 bez 47.3	Trgovina na malo, osim trgovine motornim gorivima u s.p.	-5,3	12,4	-10,5	15,6	161,3	182,8	151,3	143,2
47.11, 47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	-6,0	14,3	-6,1	18,6	171,1	205,3	171,1	160,8
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.	-6,4	16,6	-4,9	21,1	183,2	220,7	184,4	172,6
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.	-2,1	-3,6	-16,2	-0,9	106,2	122,1	99,7	97,6
47.19, 47.4 do 47.9	Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima	-4,7	10,5	-14,6	12,7	153,5	165,0	135,6	129,2
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.	-8,2	2,8	-22,3	7,3	118,9	134,1	98,2	90,2
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.	-2,0	51,0	7,9	41,4	180,9	225,9	198,1	194,1
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za kućanstvo u s.p.	-1,7	0,8	-27,7	9,1	148,5	149,2	106,5	104,7
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.	-7,3	11,4	-14,2	9,7	213,7	227,2	200,3	185,7
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.	-4,4	18,7	-4,8	16,9	177,6	193,8	177,3	169,5
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	3,7	-2,7	4,3	2,4	347,8	278,4	287,5	298,1
47.51, 47.71, 47.72	Trgovina na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože u s.p.	-13,4	20,6	-16,7	23,0	240,2	245,9	201,2	174,2
47.54, 47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za kućanstvo u s.p.	-4,0	17,8	-16,7	17,5	181,7	184,5	136,8	131,3
47.73, 47.74, 47.75	Ljekarne, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima u s.p.	-5,5	19,7	6,0	14,6	164,2	193,1	191,9	181,3
47.61, 47.62, 47.63	Trgovina na malo knjigama, tiskom, muzičkim i videozapisima u s.p.	5,8	5,7	-20,8	8,5	163,6	177,0	132,8	140,5
47.64, 47.65	Trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama u s.p.	-14,7	15,9	-8,8	10,6	274,4	288,1	282,2	240,6

*podaci za prethodno razdoblje su revidirani

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Cilj istraživanja

Svrha mjesečnog istraživanja trgovine na malo je dobijanje pravovremenih informacija o promjenama u razini prometa (nominalne i stvarne vrijednosti) i ostalim relevantnim pokazateljima iz oblasti trgovine na malo u BiH. Indeks prometa trgovine na malo jedan je od ključnih pokazatelja gospodarske aktivnosti zemlje koji pomaže tijelima javne uprave i tvrtkama iz privatnog sektora u procesu donošenja odluka. Također se koristi za procjenu rezultata maloprodajnog sektora, potrošnje kućanstava, kao i pri izračunavanju nacionalnih računa.

Metodologija istraživanja u potpunosti je usklađena s onom propisanom Uredbom Vijeća (EZ) br. 1165/98 o kratkotrajnoj poslovnoj statistici iz 1998. i njezinim izmjenama i dopunama (u daljnjem tekstu EU-STS propisi), kao i Eurostatovim preporukama iz ove statističke oblasti.

Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćeni poslovni subjekti / pravne osobe registrirane prema osnovnoj djelatnosti za obavljanje djelatnosti trgovine na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima (odjeljak 47 - KD BiH 2010), a u manjoj mjeri i poslovni subjekti razvrstani prema glavnoj djelatnosti, ali obavljaju i djelatnost trgovine na malo. Za potrebe istraživanja korištena je Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine - KD BiH 2010, koja je u potpunosti usklađena s Europskom klasifikacijom gospodarskih djelatnosti NACE Rev.2. Cjelokupno područje Bosne i Hercegovine obuhvaćeno je istraživanjem. Poduzetnici nisu bili uključeni u istraživanje.

Uzorak

Za provođenje istraživanja trgovine na malo u BiH koristi se kombinirani metod punog obuhvaća i stratificiranog slučajnog uzorka. Uzorak je podijeljen na stratum prema entitetu kojem poslovni subjekt pripada, klasi financijskog podatka (financijsko izvješće za prethodnu godinu) i djelatnosti poslovnog subjekta (oblast 47-KD BiH 2010). Kao pomoćna stratificirana varijabla koristi se broj zaposlenih. Izabrani uzorak trgovine na malo za 2021. godinu reprezentativan je na razini Bosne i Hercegovine, kao i na razinama Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko distrikta BiH.

Prikupljanje i obrada podataka

U provođenju istraživanja sudjeluju sve tri statističke institucije u BiH. Osnovna varijabla promatranja je mjesečni promet poslovnog subjekta bez PDV-a, koji je u skladu sa EU-STS regulativom iskazan posebno. Podaci prikupljeni od jedinica izvješća, putem obrasca M KPS TRG 01, predstavljaju temelj za procjenu podataka za ukupnu populaciju. Agregiranje prometa na više razine (grana, oblast, specijalni agregati) djelatnosti se vrši prije kompilacije indeksa.

Kompilacija indeksa

Indeksi prometa trgovine na malo računaju se u odnosu na novu baznu (2015) godinu, primjenjuje se u obračunu indeksa od siječnja 2018. te se iskazuju u realnim i nominalnim vrijednostima. EU uredbom (EC) broj 472/2008 propisana je primjena bazne 2015 od siječnja 2018. u zemljama članicama EU. Nominalni indeks prometa izražen je u tekućim cijenama (nije otklonjen utjecaj promjene cijena). Korisnicima statističkih podataka je veoma važno da prate dinamiku kretanja pojave tijekom vremena i u te svrhe koristimo realni indeks prometa. Realni indeks je izražen u stalnim cijenama i dobije se deflacioniranjem nominalnih vrijednosti prometa prilagođenim Indeksom potrošačkih cijena.

Sezonsko i kalendarsko prilagođavanje indeksa

Statističke institucije u BiH uvažavajući način diseminacije podataka u EU, indekse objavljuje u sljedećim oblicima:

- izvorni (neprilagođeni) indeksi,
- sezonski prilagođeni indeksi- desezonirani indeksi i
- kalendarski prilagođeni indeksi

S obzirom da desezonirani i kalendarski prilagođeni indeksi imaju mnogo veći značaj i reprezentativniji su korisnicima statističkih podataka detaljno su prikazani u tabelarnom obliku.

Desezoniranje podrazumijeva da su podaci prilagođeni za utjecaj sezone i kalendarske dane. Mjesečni indeksi i stope promjene se prema preporukama Eurostata prezentiraju i tumače u desezoniranom obliku.

Kalendarsko podešavanje podrazumijeva da su podaci prilagođeni za utjecaj kalendarskih i radnih dana. Podaci koji se porede sa podacima istog razdoblja prethodne godine se prezentiraju i tumače u kalendarski prilagođenoj formi indeksa ili stopa rasta. U slučaju da navedeni kalendarski efekti značajno utječu na posmatranu vremensku seriju, potrebno je iste otkloniti.

Kalendarsko i sezonsko prilagođavanje vrši se u JDemetra+ aplikaciji (verzija 2.2.0) metodom TRAMO-SEATS na izvornim mjesečnim serijama podataka i sukladno smjernicama Eurostata. Zbog svojstva primijenjene metode prilagođavanja, dodavanjem novih mjesečnih opservacija mogu nastati određene promjene na ranijoj seriji već objavljenih sezonski i kalendarski prilagođenih indeksa.

Diseminacija podataka

Rezultati istraživanja izražavaju se u obliku indeksa i stopa promjene te se od siječnja 2014. godine u redovitoj mjesečnoj periodici publikuju u formi priopćenja za javnost na web stranici Agencije za statistiku BiH (www.bhas.gov.ba). Prezentacija i interpretacija indeksa potpuno je usklađena s onima koje su propisane EU-STS regulativom što omogućava domaćim i međunarodnim korisnicima neposredno poređenje indeksa prometa trgovine na malo BiH sa indeksima drugih zemalja.

Revizija podataka

Redovita priopćenja trgovine na malo se objavljuju u mjesečnoj dinamici i sadrže preliminarne podatke. Revizija podataka podrazumijeva da se podaci za prethodni mjesec (t-1) revidiraju sukladno novim informacijama, te je moguće da se podaci objavljeni nakon revizije razlikuju od ranije objavljenih, preliminarnih podataka. U priopćenjima je jasno naznačeno o kojim se podacima radi, tako da korisnici statističkih podataka mogu pravilno da ih tumače. O izmjenama podataka i razlozima korisnici će biti obavješteni na prikladan i transparentan način, u redovitim mjesečnim priopćenjima i drugim publikacijama za javnost kao i na web stranici Agencije za statistiku BiH.

Definicije

Promet je ukupan fakturirani iznos koji poslovni subjekt obračuna za prodane robe ili pružene usluge u trgovini na malo tijekom referentnog razdoblja trećim osobama i odgovara njihovoj tržišnoj vrijednosti. Uključuje i troškove povezane sa prodajom kao što su transport, pakiranje, itd. prenijete na kupca, čak i ako su ti iznosi posebno iskazani na fakturama. Porez na dodanu vrijednost (PDV) isključen je iz prometa.

Promet od djelatnosti trgovine na malo obuhvaća vrijednost svih roba prodatih stanovništvu za osobnu uporabu ili uporabu u kućanstvu u promatranom razdoblju

- Promet prehrambenim proizvodima obuhvaća promet koji su ostvarili poslovni subjekti registrirani u djelatnostima 47.11 i 47.2. (pretežno hrana, piće i duhanski proizvodi).

- Promet neprehrambenim proizvodima obuhvata trgovinu na malo raznovrsnom robom koji su ostvarili poslovni subjekti registrirani u djelatnostima 47.19, 47.4-47.9.

Promet od ostalih djelatnosti obuhvaća vrijednost svih ostalih prodatih proizvoda i usluga na tržištu (trgovina na veliko, posredovanje u trgovini na veliko, ugotiteljstvo, transport i ostale djelatnosti).

Kratice

EU- Europska unija

Eurostat- Statistički ured Evropske unije

FZS FBiH- Federalni zavod za statistiku Federacije BiH

KD BiH 2010- Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine 2010

NACE Rev.2- Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u EU

RZS RS- Republički zavod za statistiku Republike Srpske

SPR- Statistički poslovni registar

s.p.- specijalizirane prodavnice

n.p.- nespecijalizirane prodavnice

- nema pojave

Publikuje Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon: +387 (33) 911 911 | Telefaks: +387 (33) 220 622

Elektronska pošta: bhas@bhas.gov.ba | Internetska stranica: www.bhas.gov.ba

Odgovorne osobe:

Velimir Jukić, pomoćnik ravnateljice za poslovne statistike

Vesna Ćužić, ravnateljica

Priopćenje priredili: Alen Bajramović i Mirza Agić

Razmislite o očuvanju okoliša prije tiskanja dokumenta.